

Act II/26 900

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 12 cor., 1/2 an 6 cor., 1/4 an 3 cor.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., 1/2 an 9 frcs., 1/4 an 4 frcs. 50 cm.

Foca apare în fie care Sâmbătă.

Unitatea

Insertiuni

Un şir garmond: o dată 14 fil., a două oară 12 fil., a treia oară 10 fil., şi de fiesce care publicatiune timbru de 60 fil.

Tot ce privesce fôea, să se adreseze la Redactiunea şi Administraiunea Unităţii in B la ş.

Fôe bisericăscă-politică.

Anul X.

Blaş 24 Februariu 1900.

Numărul 8.

Antisemitism ?

E lucru în de obşte cunoscut, că sensibilitatea elementului jidovesc din ţara noastră, e fôrte delicată. Şi cum Dômne să nu fie delicati în sentimente, când au convingerea superiorităţii lor peste cele alalte elemente conlocuitoare, când în mâna lor e banul, căci banul învirte rôta lumii . . .

Şcim, de sigur, că în alte ţeri, bună ôră în Rusia şi în România, susceptibilitatea lor e mai puţin delicată.

La noi? O, la noi e cu totul alt ceva. Graniţele ţerii stau deschise pentru invasiunea jidanilor aruncaţi din alte ţeri, poporul incult îi stă la dispoziţie, ca să-l tundă şi să-l aducă la sapă de lemn, după ce i-a mâncat averea şi i-a inveninat viaţa cu alcoolul lui. Şi dacă în contra acestor nelegiuiri cuteză a se ridica vre un glas mai bărbătesc, care să apretieze starea lucrurilor în merit, care să cerce a scôte bietul popor din ghiarele usurarilor şi a crişmarilor jidani, tótă lumea se tulbură, tótă lumea strigă ca din gura şerpelui, că facem *antisemitism* ?

Ce-i antisemitismul? Este ura a tot ce este jidan, este intoleranţa faţă cu acest popor pe tôte terenele vieţii. Ei bine; când ôre cui i-se face milă de starea decădută a bietului popor, când cercă al smulge din braţele monstruoase ale patimei beţiei. sau a-

cruţa de cămătăria usurarilor, cari abuzază de nepriceperea lui, este ura, care îl îndemnă să lucre, sau este iubirea celor apucaţi pe povârniş? Fără îndoială, cel mai curat simţemint al iubirii este motorul lucrării lui. Şi iubirea acésta nu se altereză nici de cum prin împrejurarea, că elementul jidovesc pierde în măsura, în care poporul se ridică. Nici de cum. Căci iubirea faţă de deapropéle se estinde numai până la marginile apărării proprie.

De cât, că la noi în ţară, am ajuns așa de de parte, în cât nici apărarea proprie nu mai e considerată ca justă, când e vorbă, să te aperi faţă de Jidani.

Un cas recent din dietă ne va convinge despre acest trist adevăr.

Se scie, că relativ la ajutorarea nefericitorilor Ruteni din nordul Ungariei, pe cari lâcomia Jidanilor emigraţi din Rusia — Galiţia i-a adus la sapă de lemn, în cel mai strins înţeles al cuvintului, s'au instituit anchete a nume, cari să se ocupe mai de aproape cu cauzele decadinţii acestui nēm nefericit. Cu ocasiunea întrunirii anchetei în Muncaci, esmisul ministerial Egan Ede, a avut „cutezanţa“ de a arêta în vorbirea sa adevărata causă a decadinţii Rutenilor în poporul jidovesc, care l-a coplesit şi la cutropit cu desevirşire. Să lăsăm inse să urmeze chiar cuvintele esmisului ministerial, după „Pol. Értésitô“:

„Magiarul — după Egan — are între Ruteni inimi mari: Jidani. Aceştia nu au venit cu Arpad şi nici nu s'au luptat alături cu Rákoczy. Cum că nu vorbesce din motive de *antisemitism*, se vede din împrejurarea, că pe jidovii de omenie (*tiszteséges*) i-a primit în reuniunile de credit. Vorbind despre emigrări, spune cu multă pricepere, că nu sînt efectele miseriei, ci ale invasiunilor din a fară. Afirmă, că Jidovimea de aici, care exploatează şi suge sângele bieţilor Ruteni nici nu e de viţă semită, ci sînt cu mult mai răi, căci sînt renegaţi. Semiţii au faţă ovală, se acomodează împrejurărilor, se umilesc. Sînt de statură mică, cu păr creţ. Jidani de aici sînt uscăţivi, roşcobani, sau blondi, nu cunosc supunere şi-şi caută pânea de tôte zilele prin ori ce mijloce nepermise. Ei sînt renegaţi Kazarilor de lângă marea Caspică. Vorbitorul nu e filosemit, dar stimează pe mulţi dintre ei, admiră diligenţa şi paciinţa lor; nu se teme de ei, dar îşi teme patria.

„În tara noastră — nu poţi face un pas, ca să nu fii silit a cumpăra ceva de la Jidani, sau prin mijlocirea lor. Poporaţia acésta infecteză viaţa economiei noastre publice. Prin înălţarea lor, ţara noastră se cufundă. Partea lor preponderantă formeză stat în stat . . . Năvala, ce o dau din Rusia şi Galiţia, o caracterisează şi aceea, că dintre 14 mii locuitori ai Muncaciului, 8 mii sînt jidani, şi 2/3 părţi din ei n'au ocupaţia

Feuilleton.

Gilles şi Ginevra.

Povestire istorică de Felix Lilla.

1.

Ioan al V-lea, duce de Bretonia, domni în prima jumătate a vécului al 15-lea. Atunci Bretonia forma încă un stat independent. Numai în an. 1532 se încorporă la Franţa.

Ducele Ioan avu doi fil; cel mai bătrân, Francisc, era să fie moştenitorul său; al doilea, carele se numia Gilles, fu crescut — nu se scie din ce cauze — în Anglia, la bătrânul său amic, ducele de Norfolk.

Din cea mai fragedă copilărie se iscă o antipatie personală între cei doi prinţi, pe carea nu o putu estirpa nici chiar autoritatea părintăscă, şi ast fel aducea multă supărare bravului duce. Pôte că şi pentru aceea a trimis bătrânul în străinătate pe fiul cel mai mic.

Cătră sfârşitul anului 1440 bătrânul duce se simţi bolnav; el îşi gândi că mortea

l'ar puté surprinde pe neaşteptate şi de aceea scrise fiului său din Anglia să vină repede acasă. Gilles, un june frumos de 20 de ani, veni cât putu mai curând la Rennes, reşedinţa bretonică, şi fu primit de cătră tatăl său cu braţele deschise şi cu bucurie, ér de cătră frate-său cu neîncredere şi neplăcere, ceea ce nu rămase neobservat ochiului ager al ducelui.

„Iubitul meu fiu“, vorbi Ioan cătră Gilles, „se pôte că ceasul meu din urmă să fie aproape. aşl dori inse ca să te sciî aşezat bine. Bretonia noastră durere, este o ţară mică; diferite răsbôe şi răpiri ne-au stricat mult. Decî îmi pare fôrte rău, că n'am putut să-ţi destinez de cât un mic apanagiū, dar sper că frate-tău mai târziu va puté face mai mult pentru tine . . .“

La aceste cuvinte, Francisc, care era de faţă, scutură capul cu neîndestulire.

Bătrânul duce încetăi fruntea şi continuă: „Dar fiind că este posibil ca iubirea frăţescă în viitor să nu fie așa de sinceră şi nobilă, am aflat pentru tine un alt plan, care cred că ți va conveni.“

„Să mă depărtez?“ întrebă Francisc pânditor.

„Nu. Ceea ce vrei să-î spun fratelui tău, nu-î secret. Iubitul meu Gilles, am pentru tine în prospect un plan de căsătorie

„Pe care princésă o înţelegi, tată?“

„Nu princésă, fiul meu; dar cea mai avută fată din Bretonia, Ginevra de Dinan, unica fică a seigneurului Jacques de Dinan, domnul de Chateaubriand şi Beaumanoir,“

„O“, murmură Francisc, „asta am gândit-o. Dar aci am şi eu o vorbă de spus.“

„Acéstă jună fată,“ continuă ducele, „este nu numai cea mai avută, ci şi cea mai frumoasă şi mai graţiosă domnişoră nobilă a ţerii noastre. Tu ai vădnt'o înainte cu doi ani la curtea noastră când ai fost aci în vizită. Ei, Gilles, ce părere-ţi dai despre proiectul meu?“

„Ginevra este un înger,“ strigă junele entusiasmă. „Cu bucurie mă învoesc la acéstă legătură, tată, dar ôre Ginevra ţine-mé vrednic de ea?“

„Despre asta nu începe nici o îndoală.“

„Şi dta vrei să fi mijlocitorul meu, tată?“

„Da, voesc, şi încă astăzi. Jacques de Dinan se află în oraş dimpreună cu fică-sa.“

„Ah, tată, cum m'ai îmbucurat. De doi ani de zile am purtat în inimă şi în visurile

statornică. Orașele mai mari sînt tot atâtea spelunce, înse Muncaciul le întrece pe toate. Aici există o bandă organizată de tâlhari, și în ast fel de împrejurări statul ar trebui să facă pași pentru curmarea acestui lucru, sau cel puțin să întrebe pe ast fel de existențe: De unde vii? Din ce trăiești? Cum te susții . . .

Oratorul vorbește apoi despre manipulațiile cu cămătăria ale Jidanilor și spune de încheiere, că poporul rutén este stors și tuns ca o oia de cătră acești părăsiți ai societății.

Adevărurile acestea crude au produs mare agitație în presa jidano-magiară. Valurile acestei turburări au ajuns până în dietă. În ședința din 14 a l. c. deputatul Fest Lajos a interpellat pe ministrul de agricultură, să-i deie lămuriri în afacerea acésta, caracterisându-o drept „ură față de confesiunea jidovescă” receptă. Ministrul a citat la sine pe „îndrăsnețul” vorbitor. Cum aflăm, i-sar fi prezentat ministrului textul vorbirii — schimbat. Unii susțin, că Egán va trebui să dimisioneze, necondiționat.

Așa stăm, dară?

Nu e permis să se ridice în țara noastră un glas de reprobare în contra abuzurilor unor vinituri din Galiția, cari au împins un popor în abisul peririi? Nu e permis să spună un cunoscător al împrejurărilor, că jidovimea din nordul Ungariei „își caută pâinea prin ori ce mijloce nepermise”, fără a fi timbrat de antisemit?

Să băgăm bine de samă, casul e mult mai grav, de cum s'ar părea. În dosul lui se ascunde, ca o prevestire

întunecată pentru viitorul patriei noastre, curentul atot-stăpânitor al Jidanilor.

Și e rușine și umilire pentru o țară pretinsă creștină, să nu pôta pași cu energie în contra curentelor desastrose, să nu pôta sări în ajutorul cetățenilor ei, nenorociți de lacomia elementelor străine, ce i-a coplesit, fără temă de a fi acuzată, că „agită” și „face antisemitism.”

Sînt abia câți va ani de la recepțiunea Jidanilor; nu credeam, că așa curînd să-și arete arama . . .

Adresele de omaj ale Episcopilor sufragani

Conform promisiunii din numărul trecut, ne împlinim o plăcută datorință publicînd textual adresele de omaj de la corul Episcopatului nostru.

Nro 480—1900. Escelentissime și Reverendissime Domnule Archiepiscop și Mitropolit! —

În ziua de 14 Februarie st. n. a. c. vor fi douăzeci și cinci de ani, de când Escelența Voastră, din îndurarea Atot puternicului Dumnezeu, aredicat la trépta augustă a Episcopiei, cu mână tare și cu braț înalt pasceți ca Păstoriu suprem turma cuvîntătoare a lui Christos incredințată prudentii mari, înțelepciunii sublime, îngrijirilor adevărat părintești și tăriei ce nu cunoște frică ale Escelenței Voștre.

Drept aceea din ocaziunea acestui eveniment faust și îmbucurător, permite-ți-Ne Escelența Voastră, ca în Numele Nostru, al clerului și al poporului nostru credincios, pe lângă atestarea devotamentului profund ce'l

nutrim față de persoana Escelenței Voștre, de o dată să Vă presintăm și urările de sinceră felicitare. Nu vom înceta a înălța rugăciuni ferbinți la Tronul lui Dumnezeu, ca să Vă conserve scumpa viață spre binele și înflorirea Sfintei Biserici și în special al Provinciilor Noștre bisericesti de sub înalta-Vă guvernare spre prosperarea națiunii și bucuria noastră a tuturor.

După cari, pe lângă espreziunea profundei venerațiuni, sum

Al Escelenței Voștre

Oradea Mare, din ședința consistorială ținută în 6 februarie 1900.

serv umilit
Michail Pavel
Episcop diocesan gr. cat.
de Oradea Mare.

Nro 1302. Escelentissime și Reverendissime Domnule Archiepiscop și Mitropolit! Domnule Preagrațios!

Cu bucurie a înțeles acest Consistor din literele cerculare ale Veneratului Capitul mitropolitan, că în 14 februar a. c. în sărbătorea Întîmpinării Domnului se împlinesce un pătrar de secol, de când Escelența Voastră a-ți fost consacrat întru Episcop al Diecesei de Lugos.

Binevoii grațios Escelența Voastră a primi din acésta ocaziune felicitările noastre sincere, ofîndu-Vă de la Dumnezeu spre binele bisericii viață îndelungată și fericită.

Cu profundă venerațiune fiind

Din ședința consistorială ținută în Gheria la 10 februarie 1900.

Al Escelenței Voștre

umilit serv
Ioan Szabó
Episcopul Gherlei.

mele chipul fermecător al acestei frumoase domnișore. Dar am crezut că dta nu te vei învoi la o ast fel de legătură, ci mi vei destina de soție pe vre o princesă.”

„După cum vești, iubitul meu, te-ai înșelat. Ginevra este din partea mea și după cum cred, și din partea cerului destinată pentru tine.”

„Eu înse protestez în contra acestui plan!” strigă de o dată prințul de coronă.

„Ce va să zică asta?” strigă ducele înfuriat.

„Așa dar favoritului tău?”

„Da.”

„Și dînsa îl iubesc?”

„Hm, după căsătorie îl va iubi.”

„Ce zice seigneurul de Dinan despre intențiunile tale!”

„El contéază la viitor.”

„Tu crești, că dacă Montauban este favoritul tău, seigneurul își va sili ficia să mîrgă după el?”

„De sigur! așa va fi!”

„Din fericire eu trăesc încă, ca să pot împedeca acest plan frumos. A fară de aceea cred, că Dinan va preferi pe prințul Gilles înaintea baronului de Montauban.”

„Asta e foarte probabil. Înse eu mi-am dat cuvîntul baronului.”

„Ți-l vei retrage! Mergi și încunoscințéază pe Montauban despre voința mea. Acum am să vorbesc cu Gilles.”

Prințul de coronă părăsi apartamentul, plin de mânie.

„Oh, iubitul meu fiu”, zise îngrijat bătrînul duce cătră Gilles. „mă tem că frate-tău va fi mînios întrégă viața sa pe tine. El nu voesc ca frumoasa și avuta Ginevră să fie a ta, ci să o dea miserabilului

său favorit. Și Montauban își va fi tot de una un crâncen inimic.”

„Nu mi-e frică de el, tată.”

„E drept că încă trăesc eu, încă am puterea în mîna. Dar, ce va fi după mórtea mea?”

„S'o lăsăm asta în grija providenței! Cerul să-ți dăruescă mulți fericiți ani!”

Ducele Ioan vorbi încă multe cu fiul său despre căsătoria proiectată.

După amézi ducele și Gilles merseră la locuința lui Dinan, unde era de față și plăcuta sa ficia. Pețirea se făcu și fu primită cu bucurie atât din partea lui Dinan, cât și din a ficei sale. —

Înr'aceea prințul de coronă Francisc se afla într'o stare indescriptibilă de mânie și iritațiune. El umbra repede prin sala cea mare a locuinței sale și căuta așa de sêlbatic și de îndărjit în căt servitorii și chiar soția sa tremura înaintea lui. El adevărat era căsătorit cu o princesă de Flandria și avea un băiat de vre o 2—3 ani.

Baronul Artus de Montauban, după care trimise să vină la dînsul, apărî în sfârșit. Acest nobil era un cavaler brav, dar pe lângă aceea, ca mulți alții de pe timpul său, un om foarte brutal.

„Artus, sórtea voesc alt fel, Ginevra de Dinan nu va fi a ta!” strigă el noului sosit.

„E curios ceea ce imi spuneți; pentru ce să nu capăt pe Ginevra? Eu cred că afacerea este regulată. Pe toți pețitorii i-am înlăturat. Încă erî am golit cu Dinan căte va sticle din vinul cel mai bun întru sănătatea Voastră.”

„S'a întîmplat ceva cu totul neașteptat. Un pețitor mai puternic a esit la ivelă și de sigur că va fi primit, așa că tu trebuie să te retragi.”

„Cine este acela?”

„Tatăl meu. . . .”

„Cum, ce aud? Bêtrînul și bolnavul domn voesc érași să se căsătoréscă! Atunci pot rîde și să fiu cu răbdare.”

„Nu, Artus, înțelege-mă cum se cade; tréba stă cu mult mai réu. Frate-meu Gilles se va căsători cu Ginevra. Chiar în óra acésta tatăl meu pețesc pentru el mîna domnișorei.”

„Blăstém și mórte! Atunci domnișóra e perdută pentru mine.”

„Da, trebuie să renunți la frumoasa-i mîna și la moșiile ei cele mari.”

„Înse nu și de rîsbunarea pentru acésta rușine”, murmură Mortauban îndărjit.

„Hei, ce murmurî printre dinți?” întrebă prințul de coronă. „Vorbesc numai respicat, amicul meu.”

„Zic, că dacă din întîmplare acest nou pețitor, carele-mi răpesc mirésa cea frumoasă și avută, n'ar fi fiul tatălui Vostru, atunci așa sci ce să fac.”

„Te sfătuesc să nu faci nimic până trăesc tatăl meu. Dacă vei face vre un réu fiului său favorit, atunci vei fi decapitat pe piața din Rennes.”

Prințul de coronă se opri și aruncă o privire pânditoare spre încredutul său, apoi zise cu o întonare particulară: „Așteptă și speră!”

2.

Preste dóné luni de zile se făcu cununia prințului Gilles cu frumoasa Ginevră. Aprópe toți fruntașii țerei se presentară. Serbarea ținu mai multe zile și numai prințul de coronă se ținu de parte de dînsa. Artus de Montauban avu înse nerușinarea de a se amesteca

Nro. 257—1900. Escelență Înalt Prea-Sfințite Dómne. Dómne! Dóuë zeci și cincî de ani se împlinesc, de când prin punerea mánilor arhieresci pe capul Escelenței Tale Spiritul Sfînt a înmulțit glorioasa ceată a urmașilor Apostolilor: și în timpul acesta În. P. S. Ta cu curaj pururea netrifricat Te ai sciut lupta pentru continuarea muncii lor încredințată, pentru propovăduirea cuvîntului Crucii de viață purtător.

Da, acest pătrar de veac martor credincios este al ostenelelor încordate, al zelului pururea viu și înflăcărat, al bogăției spiritului de jertfă, prin care În. P. S. Ta ai muncit pentru mărirea Numelui lui Christos, pentru lățirea binefacerilor Bisericii sale în mijlocul ómenilor răscumpărați cu prețios sángele său.

În deosebi înse martoră adevărată este Diecesa Lugoșului despre tóte acele osteneți apostolice, la număr nenumărate, după ce timp de dóuë zeci de ani Ți-ai încordat puterile pentru cărmuirea ei în spiritul evanghelic, pentru mântuirea sufletelor credincioșilor ei, pentru dezvoltarea instituțiilor sale, pentru progresul și înaintarea sa pe tóte terenurile deschise, și în tóte direcțiunile hotărîte menirei sale sfînte.

Și aceste osteneți binecuvîntate, desfășurate cu atâta înțelepciune, prudență și statornicie pentru propășirea Diecesei Lugoșului, în mijlocul nespulselor greutăți, lipsuri și neajunsuri ce o încunjoră, nu s'au întrerupt de cât atunci, când a plăcut Provedinței divine a Te chema, după dorul ferbinte și obștească așteptare a Clerului și poporului S. noastre Biserici, la strălucitorea înalțime a Scaunului mitropolitan; dar nici atunci în adevărul lucrurilor, acel șir minunat de osteneți cu totul nu s'a rupt, și capet nu i-s'a pns, ci acelora câmp mai larg s'a deschis,

largul câmp al întregii noastre Provincii mitropolitane de Alba-Julia și Făgăraș.

Constatând acestea În. P. S. D. abia de departe, dar în deplina sinceritate a grațului, — acuma când sfînta noastră Mitropolie îmbracă haina de sərbătore spre a celebra în tainica umbră a dumnezeescului Altar Jubileul episcopal al strălucitului ei Mire:

Noi din Diecesa Lugoșului: Episcopul, Clerul și poporul credincios, cu fiescă dragoste, cu recunoscîntă, cu mângălere ne bucurăm de obștească bucurie, și Ție aducîndu-Ți prinusul feliicitărilor noastre, Te asigurăm, că nu cu mai puțină însuflețire vom alerga și noi în Casa Domnului, spre a da mulțămită ferbinte Atotputernicului Dumnezeu, căci Te-a învrednicit a ajunge o zi așa de însemnată, în viața unui Arhiereu. Și laudă și mulțămită Domnului, aducînd cu glasuri umilite, dar la culmea însuflețirii, pe El. Părintele Luminelor, de la care tot darul deplinit de sus este scoborîndu-se, îl vom ruga, ca îmbelșugarea darurilor sale peste Ține să se îndure a o trimite necontentit, ca ast fel să poți păstori întru lungime de ani feliicit, și să poți În. P. S. D. a duce întru îndeplinire nobilele intențiuni ale spiritului Tău, pentru propășirea sfîntei noastre biserici, — a-i apăra drepturile, a-i promova instituțiunile, — și a-i deschide cu mărirea al treilea centenar al Sfîntei Sale Uniri cu Roma, — ér prin tóte acestea a fi vrednic urmaș al glorioșilor Tăi înaintași, cari de la înalțimea aceluia-și Scaun strălucit atâtea binefaceri și mângăleri au vîrsat peste némul românesc.

Înalt preasfințite Dómne Dómne

La mulți ani!

Lugoș, ședința consistorială din 8 Februar 1900.

Demetriu Radu
Episcopul Lugoșului.

Vorbirea deputatului Fașie. Între diferiții oratori în cestiunea naționalităților pusă pe tapet de deputatul Kossuthist Komjathy, a luat cuvîntul și deputatul Fașie de la Ceica. Reproducem și noi câte va pasage din vorbirea acésta, carea în întregimea ei, prea ni se pare optimistă, prea ne presintă în colorii vesele relația dintre Unguri și Români.

„Ori ce cetățean de limba română cu mintea așezată din acésta patrie observă, Onor. Casă, că numai în înflorirea instituțiilor liberale ale patriei noastre și va afla fericirea sa. (Aprobări în drépta). Escepțiunii, onor. Casă, nu pot trece de normative. (Adevărat! Așa e! în drépta). O mamă cu minte va împăca cu iubire și răbdare de mamă pe fiii seî certai și desbinați. (Adevărat! Așa e! în drépta). Fratele bun primesce cu bună inimă acésta nizuință a mamei. (Adevărat! Așa e! în drépta). Aceste dóuë tесе după părerea mea, trebuie considerate la apretierea cestiunei naționalităților. (Aprobări în drépta).

„După aceste rog pe Onor. Casă să-mi permită a trece la discursul pronunțat de deputatul colegă Komjathy Béla despre programa relativă la naționalități.

„Multe s'ar puté zice contra aceluî discurs, dar mă mulțamesc a declara, că protestez contra acelei aserțiunii unilaterale și nu togma desinteresate, că Români ar avé mai mare atracțiune spre România de cât spre Ungaria — aceea aserțiune nu corespunde realității și protestez sərbătorește, Onor. Casă, aici în fața țării contra suposițiunii, că Români din Ungaria nu țin la solidaritatea de interese cu patria noastră“.

printre óspeți și a saluta pe Ginevra, carea înse se întórse cu dispreț de cătră dînsul. Ținera păreche călători în Anglia la amicii și rudeniile de acolo.

În timpul acela muri repentin bétirnul duce Ioan și fiul său mai bétir deveni domnitorul Bretoniei, sub numele de Francisc I.

Gilles își lăsă pe ținera sa consortă în Anglia și se întórse repede acasă, spre a asista la înmormîntare.

Prin testamentul tatălui său îi fu acordată o moșie mai mare, de asemenea îi fu urcat și apanagiul. Când Gilles vroi să se folosescă de dreptul său, Francisc i-se opuse sub preteste de nimic.

În prezența multor nobili se iscă o certă violență între frați. Noul duce învinovăți pe frate-său, că acesta ar întreținé relațiuni de înaltă tradare cu Anglezii, ca să le dea acelora domnia asupra Bretoniei; o învinovățire cu totul nebasată, căreia Gilles protestă cu indignare.

Înzădar încercă unchiul lor, contele de Richemont să-l împace. Artus de Montauban aștia într'una flacăra urei, așa în cât tóte cuvintele spuse ducelui în favorul prințului Gilles, nu folosiră nimic.

Miserabilul favorit sfătui pe stăpânul său să aresteze pe prinț acuzându-l cu crima mai sus pomenită. Ia ce ducele se și învoi.

Gilles înse fu prevenit de cu vreme și îi succese a se refugia la Guildore, un castel puternic pe cónsta mării. Acest castel era așezat pe pămînt francez, a fară de granița Bretoniei.

De óre ce înse dînsul nu avea la îndemână de cât numai puțin ómeni pentru

apărarea castelului, făcu greșéla de a accepta o mică trupă de soldați anglezi pentru întărirea garnisonului din Guildore.

De acest fapt se folosi în dată frate-său, ca să aștie pe regele Carol VII din Franța contra lui Gilles. Regele își avea atunci locuința în Chinon, unde călători Francisc spre a-l aduce omagiile și tot odată spre a se plânge contra fratelui său, carele a debarcat trupe angleze la cónsta Franței.

Regele Carol, care se răsbói cu Anglezii mai mult de dóuë zeci de ani și ar fi fost invins de aceștia, dacă nu i-ar fi venit în ajutor Jeane d'Arc, „fecióra de Orleans,“ — dede bucuros ascultare acestor calumni. El demândă căpitanului său, Pregent de Contivi, să adune câte va trupe să cucerescă castelul Guildore, să aresteze pe prințul Gilles și să 'l estradee ducelui Francisc, care apoi va ține judecată asupra lui.

În acel timp statul francez se afla într'o stare de tot deplorabilă. Căpitanului Contivi îi trebui o mulțime de timp să adune trupele de lipsă pentru ocuparea Guildore-lui; și după-ce îi succese în sfârșit, trebui să o țină încunjurată aprópe patru ani până ce o putu cuceri. Prințul Gilles după o apărare eroică, fu prins și transportat la orașul Redon, unde se și adunară îndată mai marii Bretoniei spre a judeca.

Procesul dură mai mulți ani, în decursul cărora prințul trebui să sufere închisóre foarte grea.

Când în sfârșit jurul era inclinat al achita din cauza lipsei de doveđi, atunci

Montauban fu acela, care prin o apucătura drăcescă întórse lucrul éráși spre réu. El puse pe maestrul Josse din Paris — care pe atunci era un falsificător renumit și mult întrebuințat, cum afirmă cronicarul — ca să falsifice epistolele de ale regelui Angliei cătră ducele Francisc și cătră prințul Gilles.

În epistola lui Henric VI-lea cătră ducele Bretoniei, acesta era provocat prin multe amenințări, să pună imediat în libertate pe prinț. În epistola cătră Gilles era vorba despre intențiuni trădátore ale regelui contra Francei, în cari prințul ar avé să jóce o rolă importantă.

Ducele Francisc — cu a cărui învoielă se făcu acésta falsificare — trimite ambe epistolele la regele Carol, spre a-l convinge despre planurile conjurátore, ce ar purta prințul Gilles.

Carol își adună pe sfetnicii săi și îi puse să examineze cu strictetă epistolele. Câți-va dintre aceștia — bărbați înțelepți și și de onóre — descoperiră fórte lute înșelăciunea și își esprima indignearea asupra acestor fapte mișelesc.

Înse suspicióșul rege — influențat póte în secret de sfetnicii corupți — credînd că totuși ar puté fi ceva drept în aceste denunțări, și temîndu-se că i-se va pierde tronul Franței din precauțiune transportă prinșonerul într'o închisóre a castelului Montcontour.

(Va urma.)

Revista politică.

Austria. În pertractările de împăcare, ce le au ținut deputații Cehilor și ai Nemților din Bohemia, s'a fost ajuns la rezultatul, că ambe părțile s'au fost învoit asupra unor schimbări, ce sînt de a se face în sistemul electoral. Asta înse nu vre să zică, că d'ora pacea ar fi fost încheiată. Punctul principal al Cehilor e, că ei numai atunci se vor împăca cu Germanii, când drepturile, de cari se bucura limba lor, până la retragerea ordonanțelor de limbă din anul trecut, vor fi restituite. La acesta înse se opun cu totă tăria Germanii. La pedeca de până acum, s'a mai adaus o nouă lovitură. Ministrul president Körber pe 22 l. c. a conchemat parlamentul, în contra dorinței Cehilor:

În presera zilei de 22 l. c. diversele grupuri politice au ținut ședințe asupra atitudinii, ce o vor lua în noua sesiune parlamentară. Pedecile se ridică din mai multe părți. Înainte de toate grupul polon, care la început primise cu mare bucurie pactul cu Ungaria, acum spune, că în calea pactului s'au pus greutăți mari. Cehii încă nu au rămas înapoi. Comisiunea lor parlamentară permanentă, după ce a referit despre rezultatul conferinței de împăciuire, care se poate numi nul, a enunțat, că deputații cehi vor trece în opoziție și se vor opune actualului cabinet Körber chiar și cu obstrucția, până când acesta nu va revoca nedreptatea, ce li s'a făcut Cehilor prin retragerea ordonanțelor de limbă. De altmintrea ei nu sînt străini de împăcare. Enunțatiunea comisiunii parlamentare a fost primită din partea tuturor deputaților.

Triste semne pentru parlamentul imperial!

Transvaal. De când a sosit în Africa sudică noui general Roberts, lucrurile, dacă dăm credemint depeșelor, ce sosesc în Anglia, au luat altă față. Cu înaintarea generalului Roberts spre Kimberley, oraș, ce se află pe câmpul de luptă din vest, și care de multă vreme a fost asediat de Buri, încep a se retrage și trupele Burilor. Ba încă mai mult. După cum spun ziarurile engleze, chiar și armata, ce impresurase Ladysmithul se retrage luând defensivă țării proprii. Buri au hotărît înarmare generală și dacă nu le va succede înfrângerea lui Roberts în luptă deschisă, vor continua războiul numit guerilla, dar Anglezilor nici când nu se vor supune.

Correspondințe.

Cătră Escellentisimul Domn Dr. Victor Mihályi, Archiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș!

Selagiū, la 14 februarie 1900.

Înalt Preasfințite!

Subjugați secli de-arîndul ca națiune, espuși machinațiunilor infernale ale calvinismului ca Biserica, fost-am desprețuiți,

fost-am persecutați și maltratați. Am fost obiect bun și apt pe cum socoteau unii pentru a fi exploatați din partea tuturor, cari în oreși care privință își vindicău privilegiul de a dispune peste câmpiile noastre mănōse, spirituale.

Eram pe aci, să ni se răpescă limba prin sfortările domnilor magnați și nemagnați ardeleni și ungureni; par'că era sosit timpul, ca Românul prin catechismele calvinilor întocmite cu violenție să devină și el însuși calvin.

Terenul spiritual al Românului atât de fructifer a fost tot de una aplicat a primi tot ce i-ar servi spre progres, și acesta a servit ca basă intențiunilor ambelor partide. Er blândeta și supunerea proverbială a Românului i-a dat indemn inamicului, ca abusând de această însușire nobilă, să forțeze lucrul în toate părțile. Dar Provedința divină, carea a destinat locul fie-cărui neam în concertul celor alalte popore, a putut ore să uite de poporul Român? A putut să lase pradă machinațiunilor perverse pe rămășițele divului Traian, pe acele rămășițe, cari ca un mijloc în mâinile lui Dumnezeu au dovedit lumii în decursul alor 2—3000 ani, că esistența unui popor presupune voința Domnezăreii, fără care nici cel persecutat și debil nu dispore de pe suprafața pămîntului, nici cel azi puternic nu se poate ridica până la gradul superlativ al potestății, al cărei nume adevărat e: tirania absolută?!

Și poporul Român a fost în timpul esistenței sale supus și cu încredere fișcă în Dumnezău, ceea ce s'a adevărit în toate fazele sale. Religiozitate esemplară, moralitate adevărat creștină, supunere de model: sînt tot atâtea dovești despre inima lui alipită cătră ceri; suspinele amare în durerile și necazurile sale exprimate în vorba: „Așa vré Dumnezău“ ne documenteză eclatant, că Românul e creștin bun și Român tot de una.

Uneltirile necualificabile ale inamicului au suferit naufragiū pe stâncea credinței Românului! Limba nu i-s'a putut lua, credința creștină și-a păstrat-o nealterată! Poporul Român a cunoscut vōcea dulce a Provedinței la anul 1700, când a fost chemat a se uni cu foculariul originii sale, nu numai în cât privește limba, carea a susținut-o și până acōlea, ci și în ale credinței, în carea a fost divergent de Roma. S'a declarat a se uni cu Roma; căci pe cum de acolo avem limba, asemenea acolo să ne fie și izvorul credinței, acel loc sfînt, unde residză Capul vēdūt al Bisericii lui Christos, de care e legată savenirea dulce a martirilor primilor creștini.

Și d'ora ne-am înșelat? O! nu și da! Nu, căci ne-am câștigat toate dulcele alinătoare de dureri, clenodiile scumpe ne-a succedat ale susținē, fiind acele apērate în decursul alor două vēcūri sub scutul părintēse al Romei. Dar ne-am și înșelat căci o parte a fraților nostri de un sânge și de o limbă, sub influința demoralizătoare a străinului violen a preferit a rămāne în întunecimea bisantinismului, de cât să-și plece capul sub jugul ușor și dulce al Romei; și mai bucuros s'a alipit de aberațiunile suterane ale străinilor de altă limbă, de cât cu considerarea originii sale nobile să se alipescă și în ale credinței de istoricul Capitoliū! Acestă împrejurare pentru noi Romāni uniți e un moment mult dureros.

De la actul măret, pentru noi în etern memorabil începēnd, act, care ne-a fost între toate împrejurările cel mai sigur, mai eficace, și mai puternic scut, veleitățile contrariilor nu au putut să aibă asupra noastră nici o influință stricăciōsă. Nu, căci pe orisonul Bisericii noastre Romāne unite a rēsărit și a strălucit în toate timpurile ca nisce fari luminători Capii Provinciēi, cari mai de-arîndul și-au însușit șciința și morala catolică, virtuțile sublime, înțelepciunea părintēscă, armele pentru luptă eroică lāngă căminul scump și din sorgiutele curat al Romei. La mormintul ss. Apostoli Petru și Pavel, lāngă columna străbunului nostru Traian au supt sētoși Iubirea Bisericii și a nēmului românesc. Încădiți de vāpaia acestei Iubiri au venit a casă, ca să lumineze și încăldzescă și inimile noastre cu razēle binecuvîntate și binefăcătoare a Romei.

Lucēfer, sōre strălucitor ne ești și Tu Înalt Preasfințite, și ceea ce a umplut inima Ta în foculariul sacru, venind a casă, în mijlocul nēmului Tău, o ai revērsat preste fiil Bisericii romāne unite, ca Prelat și ca Român. Strălucirea Ta o cunōsem cu toții, cler și mireni, dragostea Tu ardentă părintēscă o simțim dimpreună, eroismul și ținuta Ta tot de una nealterată și fără temere este gravată în inimile noastre neperitor, lupta Tu între toate împrejurările eroică, independența Bisericii noastre, de care Te ai alipit tot de una ca un martir din secli dîntăi ai creștinismului și pentru binele nēmului Tău, bietul Român, ne a făcut a Te iubi cu totă ardōrea inimii, a ne alipi de Tine ca fiil devotați, între toate împrejurările fără esitare, fără a pregeta cătu-și de puțin și fără temere, încă și atunci, când ne ar sta în față inimic cât de puternic, căci Te scim pe Tine în fruntea noastră, deci nu putem slābi!

În luptele vieții moderne, când pacea lui Christos, pacea socială, pacea suferescă se pot susținē numai prin armarea generală a tuturor forțelor disponibile, aflăm de mângāere nedescribibilă a Te vedē pe Tine, Părintele bun, Luptaciul neînfricat, Păstoriul plin de iubire. Povēțuitoriul înțelept în fruntea turmei mici și sērace, dar conscie de chemare, și energică în luptă! Timp de 25 ani ai guvernat cu toiagul blāndetei, când era vorbă de supuși, și cu toiagul eroismului, când Ți-s'a pus să aperi Mirēsa Ta.

Un fiū neînsēmnat al Bisericii noastre scumpe, ca un echoū fidel la simțemintelor tuturor confrăților, Iși tea permisiunea a-Ți adresa și pe această cale dorința ferbinte omagială, ca Dumnezău nēmurilor să deē, ca Tu, Înalt Preasfințite, iubitul și adoratul nostru Părinte bun să-Ți poți ajunge scopul măret, ce Ți-l'ai prefīpt, să-Ți poți realiza intențiunile nobile și atât de salutare pentru Biserica și nēmul nostru în lung șir de ani! Noi i-Ți făgăduim credință, iubire și adheșiune Ție, căruia Ți-s'a dat de Provedința divină a guverna Provinciā noastră mitropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș în acest an de îndoită însemnătate pentru noi, una ca an sfînt, alta ca anul Iubilar de 200 ani de la s. Unire cu mama străbună Roma.

Ți dorim în această zi memorabilă, și în toate zilele vieții noastre înălțăm rugăciuni din inimă Cătră bunul Dumnezău, ca să-Ți dāruescă Atotpoternicul Părinte tărie, viață

indeungată, ca să poți susține lupta nobilă tot de a una pentru celenodiile scimpe moștenite de strămoși: credința și limba, mărgăritare, cari le-ai prețuit și le prețuiesc atât de mult, în cât pentru ele Te jertfesci pe Tine însuși! *L-Ți* făgăduim că *-Ți* vom urma și Te vom asculta tot de a una ca pe un Părinte bun! Așa să ne ajute Domnezău!

Măgureanul.

Mulțămită publică.

În favorul sfintei Mănăstiri de la Prislop, pe lângă cele publicate în „Unirea” din anul 1899 au mai încurs de atunci în câte următoarele oferte benevoale:

Pe lista Nro 122 și 298 Dl. Victor Poruț protopop în Oravița de la dsa 1 fl. și Dâna soția Poruț Lucretia nasc. Ianza 1 fl. la olaltă 2 fl.

Pe lista Nro 99 dl. Iosif Stupinean paroch în Lunc'a Cernel de la dînsul 50 cr. dna soția Iuliana 50 cr. și fca Victoria 10 cr. la olaltă 1 fl. 10 cr.

Pe lista Nro 529 dl. Teofil Tușcean paroch în Tuștea de la dînsul 50 cr. și preotăsa 50 cr. la olaltă 1 fl.

Pe lista Nro 528 prin On. Petru Stoica paroch în Ciula mare de la dînsul 50 cr. văduva preotăsa Barbara Stoica 50 cr. și alți credincioși din Ciula mare și mică la olaltă 2 fl. 01 cr.

Pe lista Nro 791 On. Ioan Pataki Capelau în Lunc'a Cernel de la dînsul 1 fl.

Pe lista Nro 733 prin dl. Michail F. Iubaș învățator în Cărnesci de la elevii școlari 1 fl. 21 cr. de la dsa 54 cr. soția Roza 30 cr. ficele Victoria și Aurora 20 cr. la olaltă 2 fl. 25 cr.

Pe lista Nro 748 dl. Cosma Roman învățator în Fărcădine a dat 50 cr.

Pe lista Nro 533 On. Benjamin Suciū preot în Șerel de la dsa 1 fl. și Ioan Poșia crânic 10 cr. la olaltă 1 fl. 10 cr.

Pe lista Nr. 69 prin dl. Nicolau Zugrav în Uricani de la dsa și soția Lucretia 2 fl. Aurel Botici docente 50 cr. Ioan Zugrav învăț. pens. 50 cr. George Cocola 50 cr. Mihail Coandres 50 cr. Petru Murg 10 cr. Ioan Dancil 10 cr. Ioan Măeser 50 cr. Lascu Tersat 50 cr. Biserica 1 fl. și Avram Fagaș 50 cr. la olaltă 6 fl. 70 cr.

Pe lista Nro 781 de la dl. Pompei Dăriū învățator în Rechitova 50 cr.

Pe lista Nro 274 și 277 prin dl. Ioan Bora junior paroch în Petros cu filia Crivadia și a nume din parochia Petros de la Ioan Drăgănescu 1 fl. Ioan Sotigă 1 fl. Paul Colodi 1 fl. 20 cr. Petru Buzduga 1 fl., Ion Muntean 1 fl., Ion Tămaș 20 cr., Gavril Tămaș 20 cr., George Sotigă 20 cr., Constantin Tămaș 50 cr., Teodor Neag 1 fl., Ianș Iov Dancil 50 cr., Roman Maida 50 cr., Ianș Drăgănescu 50 cr., Măriuța Micăuș 50 cr., Măriuța Luca 50 cr., Petru Luca Neag 50 cr., Anuța Luca 50 cr., Iosov Necșiu 1 fl. 50 cr., Florinca Lelunga 1 fl., Anuța Bolesc Zdreilă 60 cr., Ștefan Berna (Ciont) 1 fl., Măriuța Berna 50 cr., Nechifor Berna 50 cr., George Buzduga 50 cr., Ioan Dancil 1 fl., Crăciun Dancil 50 cr., Damian Bolia 1 fl., Petru Georgiulesc 20 cr., Cătuția Drăgănescu 10 cr., Vasilie Bolea 1 fl., Anuța Cristea 50 cr., Anuța Buzduga 40 cr., Anca Zdreilă Bolesc 50 cr., Vinereana Costea 50 cr., Teodor Crivedean 1 fl., Anca Ion și Anchidin Răstocan 20 cr., Maria și Partenie Răstocan 20 cr., Eugenia David 10 cr., Ion și Anuța Broțșiu 50 cr., Văsie Maida 1 fl., Petru Crivedean 50 cr., Simihail Buzduga 50 cr., Petru Berese 50 cr., Crăciun cu Maria Georgiulesc 50 cr., Raveca Necș n. Broțșiu

20 cr., Ana Bora n. Broțșiu 50 cr., Ioan Bora preot 1 fl., Ion Buzduga 1 fl., Gravril Bolia 1 fl., adică din Petros preste tot suma 31 fl. 30 cr.

(Va urma.)

Fond de salarisare.

În favorul fondului de salarisare, au mai încurs de la: On. Teod. Hârșan din Chimitelnic a adunat în sărbătorea întimplării Domnului 3 cor. 84 fl. ér din Tr. Almaș s'a adunat cu colindatul 31 " 20 " de la Nirș 14 " 20 " de la Almaș 2 " — " de la Țeud 11 " — " On. Ioan Pant-a din Riecu a colectat 4 " — "

Noutăți.

Sciri personal. I. P. S. Dl. Mitropolit a plecat Vineri sara la Budapesta.

Întru mărirea lui Dumnezeu. În anul trecut Cocos Tóder a cumpărat un prapor roșu în preț de 10 fl., Petru Onuțu cu soția Maria un prapor tot roșu în preț de 10 fl. În anul 1898 Pamican Niculae cu soția Maria un prapor negru în preț de 10 fl. Restoman Nuțu cu Anna, Mercu Gavrilă și Petru Minu un prapor negru în preț de 10 fl. Anna Mărincaș o cruce în preț de 5 fl. Iosif Miron subnot. cu soția sa Luiza o cruce în preț de 5 fl. Dna Iustina Gall pentru înfrumșetarea bis. de a se face Iconostas a donat 250 fl. și de la mai mulți poporeni au încurs 100 fl. Iconostasul s'a făcut prin M. On. Dn. Ion Bochu paroch în Borșa foarte bine și frumos. Dn. Ioan Gall notar cercnal a donat pentru repararea școlii 20 fl. și 30 de scânduri. Dna Iustina Gall a cumpărat 2 Răstigniri frumoase în 1899, cari s'au și ridicat, una în capul satului cea alaltă în cimiteriul din lăuntru al bisericii, în preț de 50 fl. Pamican Dillu a cumpărat o față cerată pe pistol. Petru Todor a cumpărat o față cerată, Petru Tóder a cumpărat o față cerată tot pe pistol. Subscriși în numele curatoratului bis. se simte îndatorat și pe această cale sus numiților donatori a le aduce cea mai mare mulțămită. Bunul Dumnezeu să le răsplătescă faptele lor marimimose, ce au săvârșit față de sfinta noastră biserică. Secneū 31/I 1900. Nicolau Mărincaș paroch. — Subscrișul în numele curatoratului bisericesc gr. cat. din Săn-Iacobul de Câmpie își ține de sacră datorință a aduce mulțămită publică acelor credincioși marimimosi, cari în decursul anului 1899 au dăruit pe sama s. bisericii noastre și a nume: Magnificul Domn Francisc Hollati rom. cat. proprietar mare a cumpărat o cruce pe s. altar în preț de 30 corone Alesandru Oltean gr. cat. locuitoriu în Ciciudiū o evanghelie în preț de 25 corone și un patrafir în preț de 14 corone. Ignatiū Morea gr. cat. din Săn-Iacob 2 prapori de postav roșu în preț de 24 corone de la mai mulți poporeni 4 fețe cerate în preț de 14 corone, pentru cari jertfe marimimose Dumnezeu să le răsplătescă după merit. Săn-Iacob II/10 1900. Augustin Lazar paroch gr. cat. — 1. Ioan Handrea și soția Ana n. Popa din Indol au cumpărat pe sama s. bisericii din loc o s. Evanghelie cu 25 corone. 2. Popa Schiopean Iovan v. Popa Simțion mort în 6 Decembre 1897 din modesta sa avere, care nu a trecut preste 2000 fl. v. a. a testat bisericii din Indol 500 fl. (1000 corone), cari în 1899 au și trecut în proprietatea bisericii; era mai înainte a cumpărat pe sama numitei bisericii un prapor cu 12 fl. v. a. și în două rânduri l-a donat câte 5 fl. = 10 fl. v. a. Indol în 14 Februarie 1900. Georgiū Suciū v.-protopop.

Din Archidieceasă. Se escrie concurs cu terminul de 15 Martie n. la parochia: Săn-Mărtinul-deșert din Prot. Turdei, pe lângă emolument următoare: 1. Casă de lemn cu 2 incaperi

și culină. 2. Șură cu grajd de 8 vite. 3. Grădină. 4. Porțiune canonică: a) aratoriū 28 jug., a căror venit e computat în 192 corone, dar se pot da și cu 300—320 corone arădă anuală. 5. De la 23 familii câte: 1 metretă de encruz cu grăunțul à 16 cupe vechi și câte o zi de lucru cu măncarea preotului. 6. Venitele stolare îndatinate. — Cu terminul de 31 Martie la parochia Chirileū din Prot. Ernuzului. Emolumentele sint: 1. Porțiunea canonică constatătoare din 29 jugăre, din cari 12 jugăre e cositoriū. 2. Fondul intern parochial în estensiune de 600°□. 3. Casa parochială cu trei incaperi. 4. Un staul pentru 8 vite. 5. Două cotețe pentru porci. 6. O culină de veră și o fântăna de pētră. 7. Venitele stolare îndatinate. 8. De la 105 fumuri câte o zi de lucru cu intertențiunea preotului, și câte o metretă de encruz, din cari cantorul primesce numai 1/3 din metrete. — La parochia Sacalul-de-câmpie din Prot. Pogăcelel. Emolumentele sint: 1. Casă parochială de lemn cu patru chilii de locuit, o culină și o cămară pavimentate. 2. Staul grănariul, culina de veră, două cotețe sub un coperiș, cu un șopru în mijloc și fântăna de pētră. 3. Porțiunea canonică comasată: 43 jug. 360°□ aratoriū, 30 jug. 959°□ cositoriū, 10 jug. 1540°□ pășune, 160°□ neproductiv. A față de acestea, grădină internă 2 jug. 644°□ cu 72 pomi de diferite feluri, carea după obiceiū are, să o închidă cu gard preotul. 4. De la fiesce care familie câte 2 zile de lucru cu palma, din cari o zi la cōsă și una la secere, cu intertențiune de la preotul. 5. Venitele stolare îndatinate.

Poetul Coșbuc. Afăm cu multă bucurie că marele poet George Coșbuc a fost decorat cu medalia Bene Merenti cl. I. pentru meritele literari. Sincere felicitări iubitului nostru compatriot.

Ultima 1/13. În liniște și aprōpe neobservată de nime a trecut la vecinicie ultima zi de 1/13. Aceste două cifre pentru ultima dată s'au întilnit la 13 faur 1900, și mai mult nu se vor revede nici o dată. Calendarul vechiū, cu gravitatea-l bizantină va mai rămāne cu o zi și mai înapoi, ér cel nou, dus de spiritul de progres al apusului va merge mereu înainte. Când va sosi óre așa de mult așteptatul timp, să ne desbāerăm și noi cu totul de acest calendar rēu și învechit?

Serată literară-musicală. Tinerimea universitară română din Cluș, va aranjă la 27 Faur o serată literară-musicală în favorul studenților universitari lipsiți de mijloce.

Anunț! O. D. Vasile Ardelean preot gr. cat. în Vetes p. v. Szatmār aduce la cunoștința On. confratți preoți, că avēnd dînsul lipsă grabnică, de broșurile edate de Zimandî sub titlul: „Ébresztő hangok” și în specie de acelea, unde auctorul sub titlul „Maymonides” tracteză Despre omorurile rituale, ar dori să le cumpere.

Avis. Rugăm pe st. D. cari au abonat fōia noastră pe a. c. să fie liniștiți pentru întârziarea ei, căci în scurt timp vom fi gata cu aranjamentul tipografiei noastre proprie din nou înfintindă, și atunci vor primi toți numerii restanți și vom continua edarea în ordine, ér pe cei ce nu s'au abonat până acum îi rugăm să grābescă cu trimiterea abonamentului, pentru că esemplare întrecătoare nu vom tipări. Adm. Revistei Ilustrate. I. Baciū.

† Necrolog. Ioan Pop paroch gr. cat. în Drașov Duminecă în 18 februarie st. n. 1900 la 11 óre a. m. împărtășit cu s. sacramente ale muribunților și-a dat blāndul său suflet în mâinile creatoriului în al 63-lea an al vieții, și în al 33-lea al preoții.

Teodor Barbu magistrul de farmacie a repausat la Reghin în etate de 23 ani după un morb de plămâni îndelungat.

Agapia Suciū n. Lupan preotăsa în Cergăul mic. a repausat la 22 crt. în al 58 an al etății.

În veci amintirea lor!

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Păstoriul sufletesc în praxă

saŭ

Inviațiunii pentru preoți față de credincioșii bolnavi, din punct de vedere moral, pastoral, medicinal și igienic.

(Continuare.)

Casuri speciale de stări sufletesci și suferințe trupesci. Tractarea acelor.

1. La bolnavii neliniștiți de frica morții ori a desperării în îndurarea lui Dumnezeu, se va folosi preotul de mijloacele încurajării, spunându-le că și așa e rânduit omului să moră, și morrea e un tribut, care noi trebuie să-l dorim spre a ne apropia mai curând de Dumnezeu; pentru aceea zicem: „vină împărăția ta” în rugăciunea Domnului, și de ce să ne mai țină legați plăcerile deșerte de lumea asta. Prin părăsirea acestei vieți, nu încetăm de a fi, ci începem viața adevărată, dacă murim bine și creștinesc; așa zice s. evang. Ioan „cel ce crede în mine, de și va muri, tot viu va fi”.

Dacă bolnavul e neliniștit pentru greutatea păcatelor, să i-se spună a le mărturisi sincer și să aibă înfrângerea inimii, atunci va fi sigur de răsplata lotului de pe cruce, căruia pentru înfrângerea adevărată i-a zis Domnul: „astăzi vei fi cu mine în rai”, apoi Dumnezeu nu dorește morrea păcătoșilor, ci dorește să se întorcă și să fie vii. (Ezechiel. c. 18. v. 30.) și „nici o pocăință nu e prea târzie, dacă e adevărată”. (s. Cyprian: de coena domini.)

2. Față de cel ce nu voiește să vorbească ori le e rușine de vre un păcat, va trebui păstoriul sufletesc să lîmbie și să propună chemarea și altui preot, nu numai pe păstoriul propriu, în care are încredere, și dacă află, că nu e asta cauza, atunci examinează tot mai de aproape până va ști, că de ce nu vre să vorbească și să-l descopere tainele sufletului său. Pentru cazul când s'ar exprima, că dorește alt preot, păstoriul propriu sufletesc să-și arete bucuria pentru acesta și să-l fie de ajutor, făcându-l atent de ași mărturisi toate păcatele aceluia, în care are încredere. Dacă totuși chemarea unui alt preot ar fi imposibilă în mod fizic și ar fi periclu, că bolnavul va muri, să-l capaciteze cu mult tact, ca să nu se rușineze de nimic, că toți sîntem supuși păcatului și slăbiciunilor, în cari toți sîntem egali.

3. Sînt stări bolnăviciose, când pacientul înțelege toate, înse nu poate vorbi, ori în urma bôlei, ori din firea lui; în acest caz va trebui preotul să cunoască semnele de înțelegere reciprocă, apoi îl va întreba despre păcatele, cari le pot comite omenii de condiția lui, și dacă prin semne de suspine, prin sărutarea s. crucii și stringerea ei la pept, prin punerea și ridicarea mânilor la ceri, își va arăta durerea internă, îl va absolve necondiționat preotul.

4. Față de surdo-muți păstoriul sufletesc din semne va deduce la păcatele comise și dacă va conchide și la o părere de rău, îl va absolve necondiționat.

5. Dacă ar fi chemat preotul la un bolnav, cu carele nu se poate înțelege din cauză că nu-l pricepe limba, spre a nu spune

prin interpret ascunsele sufletului său, se va folosi de semne chiar ca și față cu cei muți, și dacă din semne îl va pricepe, că are adevărată părere de rău, îl va absolve.

6. Fiind chemat preotul la un bolnav călătoriu, etc. pe care nu-l cunoște, va trebui să se orienteze despre aceea, că în cât are cunoștință despre adevărurile de credință și apoi procedă mai de parte.

7. În cas de a ave a tracta cu o muiere, care poate nu stă chiar în bun renume, preotul nici cum să nu se întretină singur, ăr sub durata confesiunii va lăsa ușa deschisă așa, cât cei de a fară să potă vedea, dar nu și auzi confesiunea.

Deosebită atențiune și prudență este a se aplica față de muierele bolnave și în morburile cronice. Se știe în genere, că muierele mai adese reclamă ajutorul păstoriului sufletesc, parte din cauza constituției trupesci mai debile, parte că ele sînt și mai pie.

Deci dacă sînt nervoase și încă de o natură histerică, ceea ce se cunoște, de cum va aș plăcere de a se entusiasma ori prea necăji de anumite persoane ori împrejurări, păstoriul sufletesc va cerca să le liniștească, să le impace pornirea acasta bolnăvicioasă prin consiliul înțelepte și convingător.

Grea e poziția preotului în specie la muiere în patul de nascere. Adese se tractează atunci de a perde ori a mântui un suflet, și din punct de vedere religios e témă de a se perde sufletul nou născându-l fără botez.

Inviațiunii speciale de procedere în acest caz se pot vedea în teologia dogmatică.

Casuri extraordinare.

a) Cel mai greu moment în împlinirea oficiului pastoral, este față de criminali, de ore ce se știe în genere, că acești indiviți sînt cei mai cerbicoși, și nu posedă nici frica lui Dumnezeu, nici simț de umanitate, prin urmare sînt corupți și bolnavi și trupesci și și sufletesci. Cum că păstoriul sufletesc față de atari, trebuie să aibă mare înțelepciune și compătimire, dar și curaj, nu va dubita nime.

Ori și cât ar fi de sălbatic în simțăminte, totuși la sentința: „trebuie să mori” și cel mai timpit la simțiri se va cutremura; dar mulți în loc de a se pocăi, devin mai furioși și înjură.

Drept aceea, înainte de a cerceta păstoriul sufletesc pe un atare individ, va trebui să se informeze despre însușirile aceluia; că adecă e plecat, cerbicos, deprimat, ori curajos etc, spre a se ști acomoda și a lucra cu efect asupra stării lui sufletesci. E foarte consult, ca înainte de a-l visita să-l trimită ceva mîncare, beutură etc. prin ce își va câștiga o atragere. Întrînd la criminal îl va compătimi, îl va avorbi cu iubire, spunându-i, că scopul lui e de a-l mîngăia și a-i răpi sufletul de la sătana, care în urma păcatului său a cauzat trupului astă nenorocire. Și dacă trupul nu-l poate mântui, să-și mîntuiească sufletul, partea cea mai alasă asupra careia numai Dumnezeu are putere, căci mai „înfricoșat este a căde în mâinile Dumnezeului celui viu”. (Evrei c. X. v. 31.)

Convingă-l că e mai rușinosă morrea eternă și judecata ultimă, de cât acest moment ce-l așteptă.

Spună-i, că Dumnezeu nu se nită întru atăta, că ore morrea cuiva e naturală ori forțată, rușinosă ori onorabilă, ci la aceea, că murit-a omul, în adevăr creștinesc. — După ce prin acestea l'a convins, să procedă apoi la mărturisire sinceră, la părere de rău, la rugăciune și întindă-i sufletului absoluția și s. sacraminte.

Să nu uite preotul în scaunul confesional de a-l aduce aminte, că ore în fasiunile câte le-a dat la protocol, nu a mărturisit strîmb contra cuiva, din ce să i-se potă aceluia pe nedrept trage vre o daună ori periclu fără a fi vinovat, și la cas ca acesta, va chema pe judecător, spre a-și revoca fasiunea nedreptă.

Nu-l lertat păstoriului sufletesc să se amestece în atari afaceri, cari nu se referesc la conștiința și procedura de pocăință a criminalului.

b) Când are preotul de a însoți vre un criminal la locul de supliciu, de-î s. cruce în mână zicîndu-i: étă semnul, cu care trebuie să învingem lumea. Cugetă la Cel ce pe nedreptul a suferit pe dînsa, și nu despera, ci rógă-te împreună cu mine și te vei mântui.

De regulă sentința de morre se mai cetesce o dată celui osîndit și la locul de perđare. Preotul pregătescă pe cel osîndit să asculte sentința fără a se revolta, spunîndu-i să o primescă ca de la Dumnezeu dispusă, și să-și suporțe pedepsa spre ași spăla sufletul, lertînd tuturor, celor ce aș adna-o și celor ce o esecută. În fine resuscitînd părerea de rău de toate faptele rele, absolve-l. După esecutare, va ține o scurtă vorbire la cel de față, de a se feri de păcat și crime ne demitîndu-se nici la cele mai mici greșeli.

După ce pe cum cred, fie care preot, ori din teorie, ori din praxă se va ști acomoda și în alte jurstări nedescrise aci, voiți trece să amintesc unele inviațiunii medicinale, cum și unele îndrumări igienice.

(Va urma.)

Silințele de unire în Moldova cătră sfârșitul vécului al XVI-lea.

(Continuare.)

Dară episcopilor catolici ai ținuturilor moldovenesci nu le-a fost ușor, să administreze cum se cade diecesele sale cele estinse și să satisfacă lipselor religioase ale sufletelor încredințate lor. Neîncetatele năvăliri ale Tătarilor și Casacilor, răsbóiele cele sângeróse purtate cu marea putere a Turcilor și desele lupte interne pentru urmarea pe tron ținură țara în întăritare nelucetată și făcură puținilor preoți catolici cu neputință, să împărtășescă catolicilor împărăția binecuvîntările credinței. Situația catolicilor se mai rói încă și mai tare, după ce voivodii se învrăsmășiră și cu corona polonă, cu scuti-tórea oficială a bisericii catolice din Moldova, și estinseră ura și întăritarea sa și asupra oerotiților dușmanului său. Unul din principii aceia, Bogdan III. (1504—1517), însu-și schismatic fiind ca și toți înaintașii săi a

fară de amintitul Lațcu,¹⁾ pețise pe Elisaveta fiica regelui polon Casimir Jagiello. Dară după ce i-s'a dat răspuns negativ, și-a răsunat; nu numai asupra lui Casimir așa, că i-a pustiit țara până pe la Lemberg, ci și-a descărcat întăritarea și asupra catolicilor din Moldova. Dominicanii au fost alungați din mănăstirea din Siret, carea le-o zidise pe la anul 1380 Margareta mama voivodului Petru Mușat, și mănăstirea a fost pustiită până la temelie. În aceeași sorțe s'au împărțit și Suceava și cele alalte mănăstiri catolice din țară; chiar și „episcopatus Moldaviensis“ încă a încetat pe vremea acésta, să existe. Cu episcopul Michail Marinoschi numit în anul 1510 după isvôrlele vaticane se inchie adecă șirul episcoporum Moldaviensium. Urmașilor lui Bogdan nu le trecu prin minte, să îndrepteze nedreptatea făcută catolicilor, ba ei nu permisera nici măcar aceea, ca mănăstirile și bisericile dărimate să se zidescă din nou și să se înzestreze cu preoți. În clipa, despre care scriem, în Băcău, se îngrija de lipsele alor 15.000 de catolici trei Franciscani, cari pe de-asupra nu sciaū limba germană și ungerescă.²⁾ Nu avem, deci să ne mirăm, că viața catolică în Moldova începu a se sfârși pe încetul și „de mulți ani era copleșită de rătăcirii îngrozitoare“. În ce chip se exprimă Petru Schiopul într'o epistolă din 1 Ianuarie 1588 îndreptată către Sixt V.³⁾

* * *

În situația asta critică nimeni altul nu păru mai potrivit spre retrezirea conștiinței catolice în țara Moldovei ca Iesuiții, a căror forță spirituală și dragoste până la jertfiera de sine chiar pe vremea aceea lumina în chipul cel mai strălucit nu numai în lupta împotriva protestantismului, ci și în misiunile cele mai depărtate între poporile pagane, unde ele se dovediră de multe ori ca eroism gata a jertfi și viața.

După ce atât Petru Schiopul cât și Bruti descoperiseră deci arhiepiscopului de Lemberg Demetriu Solikowski și nuntului apostolesc al Poloniei Hanibal de Capua planul său de a sări într'ajutoriu catolicilor din Moldova, și după ce cest din urmă le lăudase sfântul propus și-i indemnase la statornicie, Bruti într'o epistolă din 5 Septembrie 1587⁴⁾ îndreptată către nuntul apostolesc se rugă pentru câți va părinți Iesuiți, cari pe credincioșii, cei ce după alungarea predicătorilor eretici se întorseră din nou în

sinul bisericii. „să-i potă instrui în viața creștină și spre acest scop să scie germanesce și ungeresce și a fară de aceea să fie bine instruiți și în limba grecă și latină“. „Voi purta grije“, așa urmăz Bruti a scrie, „ca părinții aceștia să albă toate cele de lipsă, și serenissimul principe, stăpânul meu, le va asigura o cetate cu numele Cotnar, carea e locuită de Sași și de Unguri, are trei biserici foarte frumoase și venerande prin vechime și asigură Iesuiților un venit anual de 4—500 de galbeni. Lângă biserica catedrală vor ave o locuință și vor pute, să înființeze acolo un seminar și să crească pe fii catolicilor.“ Pe lângă Iesuiții mai ceru Bruti cel puțin 6 Bernardini (Franciscani de Observantia), cari ar pute, să locuască în mănăstirea din Băcău, mai ales după ce Petru o a înzestrat în chipul cel mai bogat. „Fiind că părinții Franciscani“, așa scrie Bruti în 14 Ianuarie 1588 lui Hanibal,¹⁾ „sint puțin la număr și nu posed nici limba ungerescă nici pe cea germană, ca să potă purta grijea celor 15.000 de catolici ai țării, ar fi de dorit, să vină în Moldova 6 Bernardini. Ei ar pute, să locuască bine în mănăstirea din Băcău, căreia principele i-a dăruit satul Trebeș din apropiere locuit de cam 50 familii ungeresce cu 2 vii și cu 2 mori.“ Petru sprigini rugarea marelui său camarar și nu întrelăsă, să mărturisescă Papei supunerea și ascultarea sa și să-i pună în prospect chiar și unirea bisericii moldovenesce cu Roma.

Promisiile acestea adevărat că nu au fost așa de făcătoare ca acelea, cari le făcu tot pe aceeași vreme sfântului Scaun Ivan Cumdlitul din Rusia; dară ele totuși nu au fost libere de calcul politic. Petru spera, pe cum am amintit deja mai la deal, că în Roma va dobîndi un sprigin împotriva prepotenței turcesce; Bruti dimpotrivă ceru pe sama sa titlul unui „apărătoriu și scutitoriu al bisericii romane împotriva ereticilor“, era pe sama fiului său Antoniu Stanislau, carele locuia în Capo d' Istria,²⁾ un beneficiu ori un salariu anual. Adevărat că Bruti asigura, că el dorește o distincție, numai pentru ca silințelor lui pentru răspândirea și întărirea catolicismului în Moldova să li-se împărțescă o auctoritate mai înaltă;³⁾ dară cererea acésta totuși se repetesce cu mult prea des în epistolele către Solikowski și către Hanibal, către cardinalul Montalto și către legatul papal Aldobrandini, cât să se potă socoti de așa de desinteresată.⁴⁾

Și într'adevăr Roma nici nu se grăbi, să împlinescă pretensiunile făcute de Bruti. Căci Scaunul apostolesc de o parte se obicînuia, ca titlul de „apărătoriu și scuti-

toriu al bisericii“ să-l împărțescă numai la capete încoronate. ér de altă parte o pățise deja de destule ori, că a fost amăgit prin promisiile gôle, cât să se simțescă îndreptățit, să se îndoască în adevărul promisiilor lui Bruti și mai întâiu să aștepte, dacă acelea se vor și implini. Cu precauțiune tot așa de mare au primit în Roma și promisiile de unire. Papa Sixt V se mărgini de o cam dată la atăta, că prin o brevetă din anul 1587 îndemnă pe hospodarul Moldovei, să mērgă cu statornicie mai de parte pe calea apucată. Solikowski trimise espitola papală principelui prin un sol delegat a nume spre acest scop. În ființa de față a solului o ceti și traduse Bruti, și apoi se ridică Petru, sărută brevetă papală, exprimă cu cuvinte căldurose mulțăminta sa pentru onôrea, în care l-a împărțit sfântul Scaun, și promise, că în scurtă vreme, va trimite o delegațiune la Roma. În viitoriu, așa asigură dînsul, își va socoti de datorință, să porțe grije părintesce de locuitorii catolici ai țării sale și să facă bucurie Sfintei Sale Papei ajutorind pe Franciscani și restaurând bisericile, cari atât în urma vechimii sale cât și mai ales în urma folosirii sale îndelungate prin eretici au fost despoiate de totă podôba și ruinate.¹⁾ În răspunsul său din 1 Ianuarie 1588 Petru ascrie reîntorcerea în sinul bisericii cea a catolicilor căduți de la credință silințelor marelui său camarar și rógă pe Papa, să porțe și în viitoriu grije de biserica catolică din Moldova și să-l recunoscă pe el însuși — pe hospodarul — ca și pe cel alalt reg și princip creștin de fiu al său și să-l scutescă părintesce.²⁾

Raporturile erau deci foarte avantajoase pentru lățirea catolicismului și pentru eventuala unire a bisericii moldovenesce cu Roma. Nici Sixt V și nici Iesuiții nu avură, să întârzie cu aceea, ca să aducă ajutoriu spiritual poporului acésta serman și amăgit. Hanibal se sfătui cu provincialii Cracoviani ai Iesuiților și ai Franciscanilor de Observantia cu privire la trimiterea câtor va misionari în Moldova; dară în clipa aceea nu se află nici unul, care scînd limba germană și cea ungerescă să fie putut lucra în Moldova cu rezultat.³⁾ Încă în 14 Octobrie 1588 raportă nuntul cardinalului Montalto, că între Bernardini regatul Poloniei nu se găsec preoți potriviți, cari să posedă limbile pretinse și să fie înzestrați cu însușirile de lipsă, pentru ca să potă fi trimiși în misiunea moldovenescă⁴⁾ Dară într'aceea au pornit în Moldova în August 1588 patru Iesuiți, a nume părinții Stanislau Warszewicki, Ioan Kunig Schonhavianus (Schönhof), Iust Rab și un frate laic.

* * *

(Va urma.)

¹⁾ Xenopol și episcopul neunit Melchisedec în scrierea sa „Papismul“ p. 8 ur. din aceea, că mormintul lui Lațcu se arată în biserica catedrală din Rădăuți, par a conchide, că Lațcu a murit ca schismatic formal, ca recăduț. Dară o epistolă a lui Gregoriu IX din anul 1372 către Lațcu eschide ori ce îndoelă, că principele acesta în anul acela a fost încă catolic. Cf. Bullar. Ord. Praed. T. II. p. 281. Mai de parte biserica din Rădăuți încă nu esistase pe vremea morții lui Lațcu, și Rădăuții s'au făcut reședința unui episcop neunit numai într'inceputul vécului XV Cf. Schmidt, Romano-catholici per Moldaviam episcopatus res gestae, Budap. 1887. p. 22. not. 3. Osémintele lui Lațcu au putut, să fie aduse de airia în biserica neunită.

²⁾ Theiner, Vetera monumenta Regni Poloniae et Lithuaniae, Roma 1868. Vol. III. n. 16 p. 15.

³⁾ Theiner l. c. III. n. 16. p. 12.

⁴⁾ Theiner l. c. n. 12. p. 5.

¹⁾ Theiner l. c. n. 16. p. 15. Cf. scrisoarea lui Bruti de același dat către Sixt V la Theiner l. c. n. 16. p. 14.

²⁾ Cf. scrisoarea lui Bruti către Hanibal din 6 Sept. 1590 la Theiner l. c. n. 184 p. 177.

³⁾ Cf. raportul lui Hanibal din 9 Iuliu 1589 trimis cardinalului Montalto, la Theiner l. c. n. 103. p. 140.

⁴⁾ Cf. bună oră epistolele lui Petru către Sixt V și către Hanibal din 1 Ianuarie 1588; scrisoarea lui Bruti către Papa din 14 Ianuarie 1588; raportul lui Solikowski din 14 Dec. 1588 către Sixt V., către Montalto din ult. Febr. 1588 și din 14 Dec. 1588. (Theiner l. c. n. 15. p. 13. 14. 18; n. 57 p. 49 ur.) Epistolele lui Hanibal către Montalto din 1 Iunie 1587, 7 Apr. 1588, 26 Mai 1589 (Przedziecki, Listy Anibala z Kapui, Warszawa 1862.

¹⁾ Bruti din 14 Ian. 1588 către Sixt V, la Theiner l. c. n. 16. p. 14.

²⁾ Theiner l. c. n. 16. pe 12.

³⁾ Hanibal către Montalto în 22 Iunie 1588.

⁴⁾ Cf. Przedziecki l. c.

Bibliografie.

A apărut:

Cobvorbiri literare. Anul 34 Nr 1 cu următorul conținut: Carmen Sylva: Tinărului nostru genue (G. Encson) G. Coșbuc: Cicoarea (poesie) D. Zamfirescu: Lydda, partea II (roman) D. N. Voinov: Teoria fococitozei P. Minir: A. C. Cuza. Despre Poporație N. Lorga: Cum se predă istoria în școlile noastre I. Bogdan: G. L. Frolo.

La Sibiu a început să apară o nouă revistă intitulată, „**Pedagogia nouă**“, al căreia redactor, proprietar și editor este dl Dr. Petru Span. Revista apare în fascicule lunare de câte 1½ côle și se pôte abona numai pe jumătate de an. Abonamentul pe an 5 cor., pentru străinătate 8 franci. Fascicolul I. ca număr de probă pentru Ianuarie, a apărut cu următorul cuprins: Cătră învățătorii români de redactorul, Un orfelinar român, de Dr. P. Span, Lecții de psihologie: a) Representări. Noțiunea lor, Împărțirea lor, b) Întunecarea și reproducerea ideilor, de Dr. P. Span; Coréspondința învățătorilor, de Amicus; Comunicări de la școala de aplicație; Notițe vesele; Recensium; Însemnări; Coréspondința foii.

A apărut și se află de vindare la **Tipografia seminarială din Blăș:**

**Sfinta și Dumnezeesca
EVANGELIE
a Domnului și Dumnezeului nostru
Isus Christos**

revădută după originalul grecesc și acum întâia dată tipărită cu litere străbune în zilele preainălțatului Împărat al Austriei și Rege Apostolic al Ungariei Francisc Iosif I. cu binecuvintarea Preasfințitului nostru Archiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș Dr Victor Mihályi de Apșa.

Blăș 1900.

De la sfinta Unire 200.

În ce privesc prețul Evangeliiei Veneratul Cler îl cunoșce din circulariul din 12 Iuliu 1899. Dar fiind că sint mulți din diecesele sufragane, cari ar dori să-și procure ediția acésta a Evangeliiei și nu știu prețul ei, spunem, că un exemplariu costă: crudo 8 fl. 50 cr., broșurat 8 fl. 65 cr., ér legat în pele roșie, cu cadru aurit pe table, cu cei patru Evangeliști, cu cruce și cu copeie 12 fl. 50 cr. Legătura mai elegantă se compută după calitatea pelei și a decorațiunilor, cari se vor dori.

Editor și redactor răspundător:

Dr Vasile Suctu.

(3) 1—?

Concurs.

Pentru complinirea postului de comptabil la Institutul de credit și economii „Poporul“ societate pe acții în Lugos, cu care este împreunat un salar anual de 1400 corone, prin acésta se escrie concurs cu termin până la 31 Martie 1900 st. n.

Doritorii de a reflecta la acest post până la terminul fixat vor avé să-și prezinte recursele la subscrisa Direcțiune, avënd acele a le instrua cu testimoniū despre calificatiune de comptabilitate și cu adeverință despre praxa de până aci avută ca oficianț de comptabilitate.

Lugos la 13 Februarii 1900.

Pentru Direcțiune

Ioan Boros
președinte și director esecutiv.1011 număr
1899.

(4) 1—1

134 v. număr
1900.

(5) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróság 1899. évi V. 709. számú végzése következtében Dr Gergely Albert ügyvéd által képviselt Gergely Ferencz felülfoglaltató javára balázsfalvi Turk Bázil ellen 145 kor. 98 fil. s jár. erejéig 1899. évi Oktober hó 29-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján felülfoglalt és 1592 korona — fil.-re becsült házibutorok, kávéház és czukrászdai berendezési tárgyakból álló ingóságok, melyekre a jelen árverés egyidejűleg a kolosvári népbank javára 129 kor. 58 fil. — továbbá a kolosvári iparosok hitelszövetkezete 740 kor. — fil. az Erdélyi bank és takarékpénztár 1010 kor. — fil. I. B. Misselbacher sen: 149 kor. 86 fil., Kohn Lázár 132 kor. 58 fil. Hercz Armin és fiai 60 kor. 36 fil. Hunvald Lipot és fiai 132 kor. 28 fil. és Roth és társa 242 kor. 30 fil. erejéig — mint szintén felülfoglaltatók javára is kitűzetik, nyilvános árverésen eladatnak. Alapfoglaltató Szele Márton javára jelen árverés, miután ellene igényper van folyamatban — kitűrhető nem volt. Miről alapfoglaltató ezen hirdetmény egyik példánya megküldése mellett képviselő ügyvéde utján értesítetik.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 1899. évi V. 709/4 számú végzése folytán fentti tőkekövetelések, ezek megítelt kamatai, és eddig összesen bíróilag már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásánál leendő eszközzésére 1900. évi Február hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván: 1900 évi Február hó 5-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróság 1899. évi V. 809. és 810. számú végzése következtében Dr. Ferencz Ákos dicső-szentmártoni ügyvéd által képviselt Schmiedl Sándor és fia czég javára Roth Náthán ellen 1212 kor. 64 fil. s jár. erejéig 1899. évi December hó 6-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1424 kor. 70 fil. becsült bolti árucikkék és házi butorokból álló tárgyak, melyekre a jelen árverés egyidejűleg Schuller Lajos javára 223 kor. 90 fil., Teutsch B. Jozsef javára 525 kor. — fil. Velvart és Werber javára 47 kor. 70 fil. Stein Rudolf javára 16 kor. — fil. Kanu Lipot és fia javára 137 kor. 76 fil. és végre a Cs. kir: Hermaneczi papir gyár javára 233 kor. 06 fil. s jár. erejéig — mint felülfoglaltatók javára is, a menyiben kielégítési végrehajtási jogot nyertek — kitűzetik, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 1900. évi V. 31. számú végzése folytán fentti tőkekövetelések, ezek megítelt kamatai, és eddig összesen bíróilag már megállapított költségek erejéig helyben alperes üzletében leendő eszközzésére 1900. évi Márczius hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván 1900. évi Február hó 13-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

(2) 2—3

Venerat Cler și Public român!

Am esarendat petrile de marmoră sură și albă aflătoare pe hotarul comunei române Vaslab, din comitatul Ciucului, cari în calitate rivaliséză cu marmoră renumită de Carrara. Am deschis aci atelieriul în care cu prețuri forte moderate pregătim: tot soiul de monumente mortuarie, obelisce, table comemorative masive, etc. etc. La cerere servim cu desernne și preliminarie gratuit.

Cu totă onórea aducem acésta împrejurare la cunoșcința veneratului cler și public român, rugându-l tot o dată a ne sprijini prin comandele sale. —

cu totă reverința:
Toffoloni și soțul.in Gyergyó-Vaslab
postă și telegraf: Gyo. Szt. Miklos
Gara: Mádéfalva.